

SIIRT İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2021

ORTAOKUL

4 - 8 OCAK

6

ÖDEU TAKİP SİSTEMİ

0484 223 10 28

arge56@meb.gov.tr

siirt.meb.gov.tr

@mem_siirt

@siirtmem

KONU ÖZETİ

İSİM(AD)

Nesneleri, varlıkları ve kavramları karşılayan kelimelere **isim** denir.

VARLIKLARA VERİLİŞLERİNE GÖRE İSİMLER

1.Özel İsimler: Tek bir varlığı karşılayan isimlerdir.

Örnek: Ayhan, Çanakkale, Türkçe

2.Cins isim: Aynı türden birçok varlığı ve kavramı karşılayan isimlerdir.

Örnek: Boya, çiçek, su, süt

VARLIKLARIN SAYILARINA GÖRE İSİMLER

1.Tekil İsimler: Sayı olarak tek bir varlığı karşılayan isimlerdir.

Örnek: Defter, dergi, kalem

2.Çoğul İsimler: Birden çok varlığı karşılayan isimlerdir.

Örnek: Defterler, kalemler, silgiler

3.Topluluk İsimleri: Çoğul eki almadığı halde birden çok varlıktan oluşan bir grubu karşılayan isimlerdir.

Örnek: Sınıf, aile, orman, ordu

VARLIKLARIN OLUŞLARINA GÖRE İSİMLER

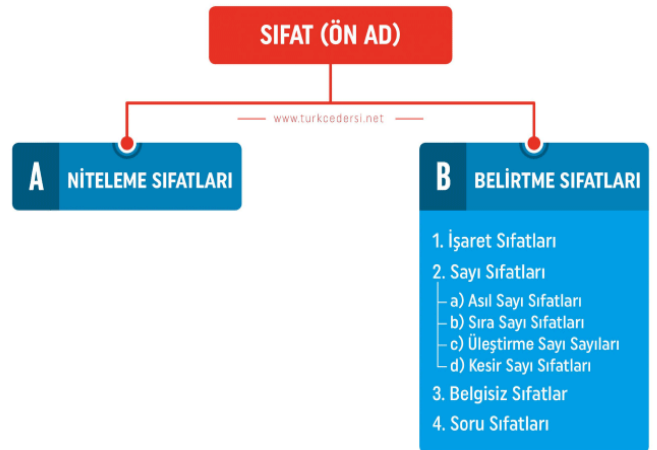
1.Somut İsim: Beş duyu organımızdan en az biriyle algılayabildiğimiz kavramları karşılayan isimlerdir.

Örnek: Işık, sıcak, koku, çiçek,

2.Soyut İsim: Beş duyu organımızdan herhangi biriyle algılayamadığımız kavramları karşılayan isimlerdir.

Örnek: Sevgi, nefret, hüzün, iyilik

SIFAT (ÖN AD): İsimlerin önüne gelerek onları renk, şekil, durum, sayı vb. yönlerden niteleyen ve belirten sözcüklere sıfat denir.

A. NİTELEME SIFATLARI: Varlıkların biçimini, durumunu, rengini bildirir.

İsime sorulan “Nasıl?” sorusunun cevabıdır.

Örnek: Kırık vazo, çalışkan öğrenci, kara bulut

B. BELİRTME SIFATLARI: Varlıkları işaret, sayı, yer, belgisizlik ve soru yönünden belirten sıfatlardır.

1) “Mutlu” sözcüğü aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir ismi nitelemiştir?

- A) Kardeşin seni görünce mutlu oldu mu?
 B) Sonunda okulunu bitirdiği için mutluydu.
 C) Mutlu insanlar herkes tarafından sevilir.
 D) Mutlu yaşamak istiyorsan sağlığına dikkat et.

2) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “okul” sözcüğü bir topluluğu ifade edecek şekilde kullanılmıştır?

- A) Müdür, bütün okulu tiyatro izlemeye götürecektir.
 B) Evimiz, okula yakın bir yerde.
 C) Okulların açılmasına kantinciler sevindi.
 D) Yaz tatilinde okulda tamirat yapılacak.

“Bazı isimler somut olduğu halde cümle içinde soyut anlam kazanabilir.”

3) Açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisinde böyle bir kullanım yoktur?

- A) Ailesiyle arasına duvar örmesini anlamıyorum.
 B) Yaşadığı mutluluk gözlerinden belli oluyor.
 C) Yeni tanıştığı kişilerle çok sıcak konuşur.
 D) Bu sorunu çözmenin başka bir yolu olmalı

4) “Aile - Aşk - Çocuklar -Rüzgâr” kelimelerinin özellikleri hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

- A) Tekil - Somut - Tekil – Cins
 B) Soyut - Topluluk - Çoğul - Cins
 C) Topluluk - Soyut - Çoğul - Somut
 D) Tekil - Soyut - Soyut – Somut

- Beş duyudan herhangi biriyle algılanabilen isimlere somut isim denir.
- Dünyada benzeri bulunmayan varlıkları karşılayan isimlere özel isim denir.
- Çoğul eki almadığı hâlde birden fazla varlığı karşılayan isimlere topluluk ismi denir.

5)Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi, yukarıda açıklaması verilen isim çeşitlerinden herhangi birine örnek olamaz?

- A) Boncuk bugün kafese koyduğum yemleri yemedi.
 B) Memleket hasreti hepimizi derinden yaralıyordu.
 C) Bizim takım bir türlü istenen oyunu sergileyemedi.
 D) Çantasındaki ipek mendili kardeşine verdi.

Yanımızdan geçiyor ağır ağır kervanlar
Bir derebeyi gibi kurulmuş eski hanlar
Biz bu sonsuz yollarda varıyoruz
gitgide

İki dağ ortasında boğulan bir geçide

6) Bu dizelerde altı çizili sözcüklerin yapısı sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Basit- Birleşik-Türemiş
- B) Türemiş- Basit- Birleşik
- C) Birleşik- Basit- Türemiş
- D) Birleşik- Türemiş -Basit

- İsimleri soru yoluyla belirten sıfatlara soru sıfatı denir.
- İsimleri işaret yoluyla belirten sıfatlara işaret sıfatı denir.
- İsimlerin miktarlarını kesin olarak değil, belirsiz bir şekilde bildiren sıfatlara belgisiz sıfat denir.

7) Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi, açıklaması verilen sıfat çeşitlerinden herhangi birine örnek olamaz?

- A) O gün bütün köylü, meydanda toplanmıştı.
- B) Birçok şehir gezdim buraya gelmeden önce.
- C) Dördüncü ayda yağmur yağmaya başladı.
- D) Hangi filmi izlemek istersiniz bugün?

Çekim ekleri, sözcüğe yeni bir anlam kazandırmaz ancak sözcüğün diğer sözcüklerle bağ kurmasını ve cümlede farklı görevler almasını sağlar. Yapım ekleri ise sözcüğe yeni bir anlam kazandırır.

8) Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi hem yapım hem de çekim eki almıştır?

- A) Zürafaların deri desenleri birbirinden farklıdır.
- B) Birçok hayvan türünün parmak izi yoktur.
- C) Zebraların çizgileri onların nüfus cüzdanıdır.
- D) Ağaçlar yeryüzünün en eski canlılarından.

- I. Çok yağlı yemekler bana dokunuyor.
- II. Televizyonun tuşuna dokunma.
- III. Söylediğin sözler gururuma dokundu.
- IV. Bu kağıtlara kimse dokunmasın.

9) Yukarıdaki cümlelerde "dokunmak" sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

“-i” eki, belirtme eki veya iyelik (aitlik) eki olarak kullanılabilir. “-i” ekini alan sözcük “neyi, kimi” sorularına cevap veriyorsa belirtme eki görevindedir, “onun” anlamında kullanılmışsa iyelik (aitlik) görevindedir.

10) Aşağıdaki cümlelerde “-i” ekini alan sözcüklerden hangisinde “-i” iyelik eki olarak kullanılmıştır?

- A) Çantası çok ağırdı.
- B) Kalem bana uzatır mısınız?
- C) Uçağı gördün mü?
- D) Yazın İzmir’i gezdik.

Ayşe, öğretmeninin çevre sorunlarıyla ilgili olarak verdiği proje ödevini bir an evvel yapmak istiyordu. Oysaki öğretmen bu iş için dört ay süre vermişti. Ayşe üç hafta sonra ödevini yapmış ve öğretmenine getirmişti. Öğretmeni, Ayşe’yi kırmamak için daha vakit olduğunu söyleyerek “Gel ödevini kontrol edelim.” dedi. Ayşe, ödevini çok güzel yaptığını düşünüyordu. Öğretmeni ilk olarak ilçede bulunan ve filtresi takılmadığı için havayı kirleten bir fabrika ile ilgili ne yazdığını sorunca Ayşe şaşırıldı. Gözünden nasıl kaçırmış olabilirdi böyle bir şeyi. Oysaki ülkemizdeki birçok fabrikadan bahsetmişti. Ama gözünün önündeki fabrika aklına bile gelmemişti. Ayşe öğretmeninden özür dileyerek ödevini geri istedi. Dört ay tamamlandığında Ayşe çok güzel bir ödev hazırlamıştı ve öğretmeninin sorduğu tüm sorulara cevap verebiliyordu.

11) Ayşe’nin yaptığı hatanın sebebi hangi atasözü ile ifade edilebilir?

- A) Acele işe şeytan karışır.
- B) Aza kanaat etmeyen çoğu bulamaz.
- C) Bakarsan bağ olur, bakmazsan dağ olur.
- D) Üzüm üzüme baka baka kararır.

12)Aşağıdakilerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olabilir?

- A) Çünkü şiirde anlam kapalılığı çok önemlidir.
- B) Şiir, duyguların yoğun şekilde anlatıldığı bir türdür.
- C) Kısacası şiir, çeşitli yorumlara elverişli olmalıdır.
- D) Dolayısıyla şiirde kimi bölümlerin belirsiz kalması da bir kusur değildir.

Bir ülkenin mensupları aynı gemide yolculuk eden insanlar gibidir. Gemi su alırsa herkesin tehlikeye düşeceği unutulmamalıdır. İlk bakışta ayrı gibi duran parmaklar nasıl aynı ele, aynı kola bağlı ise doğum yerleri, geçim kaynakları, meslekleri ayrı olan yurttaşlar da aynı ülkeye bağlıdır. Ayrı gibi duran parmaklar kazmayı, küreği, kalemi nasıl beraberce tutuyor ve gerektiğinde birleşip tek bir yumruk oluyorsa bir ülkede yaşayan insanlar da ülkenin kalkındırılması ve savunulması için el ele verip tek yumruk olmayı bilmelidir.

13) Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumda bir kişinin zarar görmesi diğer kişileri de etkiler.
- B) Millî birlik ve beraberlikle her türlü zorluğun üstesinden gelinir.
- C) Farklı özelliklere sahip kişilerin hepsi bir millete bağlıdır.
- D) Bireyleri çok çalışan milletler daha çok gelişmiştir.

14) Aşağıdakilerden hangisinde “-ler, -lar” ekinin cümleye kattığı anlam yanlış verilmiştir?

- A) Çocuk üç yaşlarında gözüküyordu. (Yaklaşıklık)
- B) Başkan Beyler toplantıya katılacaklar. (Saygı)
- C) Bu topraklarda nice Yunuslar yetişmiş. (Yaklaşıklık)
- D) Annemi karşımda görünce dünyalar benim oldu. (Abartma)

ASKERLE GÜREŞ

Atatürk bir ziyaretinde, kolordu binasının kapısında aslan yapılı bir Mehmetçik gördü. Çağırdı ve güler yüzle sordu:

-Sen güreş bilir misin?

Yanıdakilerden en kuvvetli görünenlerle Mehmetçik'i güreştirdi. Genç asker her zaman üstün geliyordu. Çok neşelendi, ayağa fırladı. Ceketini çıkarıp Mehmet'e ense tuttu:

-Haydi, bir de benimle güreş!

Katıksız ve temiz Anadolu çocuğu, Ata'sının yüzüne hayranlıkla baktı:

-Sırtını yedi düvel yere getiremedi. Bir Mehmet mi bu işi başarır, dedi.

Gözleri doldu ve ağlamamak için gülmeye çalıştı...

15) Yukarıdaki metnin türü hangisidir?

- A) Mektup
- B) Anı
- C) Gezi yazısı
- D) Tiyatro

Özel İsim	Cins İsmi	Topluluk İsmi
Atatürk	II	Demet
Asya	Makas	III
I	Kitap	Ordu

16) Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilirse tablo doğru tamamlanmış olur?

I.	II.	III.
A) Irmak	Türkiye	Buket
B) Siirt	Masa	Orman
C) Kalem	Sıra	Çocuklar
D) Hatay	Karanfil	Kalemlik

17) Aşağıdaki cümlelerden hangisinde belirtme sıfatı kullanılmamıştır?

- A) Kırıcı söz söylememeye özen gösteriyordu.
- B) Yalnız kendini düşünürdü, öteki öğrencilere hiç bakmazdı.
- C) Akşama kadar on sayfalık yazıyı bitirememişti.
- D) Hangi soruları soracağına karar veremiyordu.

Şimdi köylerimde güneş
Ekmek gibidir, tuz gibidir.
Baharda Türkiye'm,
Gelinlik kız gibidir.

(Kâmuran ÖZBİR)

18) Yukarıdaki dizelerde hangi söz sanatları kullanılmıştır?

- A) Abartma
- B) Kişileştirme
- C) Konuşturma
- D) Benzetme

1. Ardından hazırlanan malzemeler, hamur teknesine belirlenen ölçüye göre konur ve karıştırılır.
2. Yeterince bekleyip kabaran hamurlardan isteğe göre çeşitli ekmekler yapılır.
3. Ekmek yapmak için önce un, su, maya, tuz gibi malzemeler hazırlanır.
4. Hamur kıvama gelinceye kadar yoğrulur ve kabarmaya bırakılır.
5. Yuvarlak, oval ya da uzun biçimde olan bu ekmekler, bir kürekle fırına bırakılır ve üstü kızarıncaya fırından çıkarılır.

19) Resimdeki usta, ekmek yapabilmek için numaralanmış cümleleri hangi sırayla uygulamalıdır?

- A) 5 – 3 – 4 – 2 – 1
- B) 1 – 3 – 4 – 2 – 5
- C) 4 – 1 – 3 – 2 – 5
- D) 3 – 1 – 4 – 2 – 5

20) Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir sıfat birden fazla ismi nitelemiştir?

- A) Temiz giyimli, terbiyeli çocuklar bize yol gösterdi.
- B) Şehri gezdiğimizde tertemiz parklar, bahçeler gördük.
- C) Kır saçlı, dalgın bakışlı, orta yaşlı bir adam karşımızdaydı.
- D) Yaz tatillerini genellikle Sinop'ta geçirirdi

KESİRLERDE TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMİ

Kazanımlar: 6.1.5.2 Kesirlerle toplama ve çıkarma işlemlerini yapar

Kesirlerle toplama/ çıkarma işlemi yapabilmek için paydalarının eşit olması gerekir.

Paydaları eşit olmayan kesirlerin paydalarını eşitlemek için sadeleştirme ya da genişletme işlemlerinden uygun olanı yapılır.

Paydaları eşit olan kesirlerde pay ile pay toplanır/çıkarılır paya yazılır, ortak payda paydaya yazılır. En son varsa sadeleştirme yapılır.

Örnek:

$$\frac{5}{7} + \frac{2}{14} = \frac{10}{14} + \frac{2}{14} = \frac{12:2}{14:2} = \frac{6}{7}$$

(2)

Örnek:

$$\frac{6}{5} - \frac{2}{3} = \frac{18}{15} - \frac{10}{15} = \frac{8}{15}$$

(3) (5)

Tam sayılı kesirlerle toplama işlemi yapılırken önce paydalar eşit değilse eşitlenir. Sonra tam ile tam toplanır tam kısma yazılır. Pay ile pay toplanıp paya yazılır, ortak payda paydaya yazılır.

Örnek:

$$1\frac{2}{4} + 3\frac{3}{8} = 1\frac{4}{8} + 3\frac{3}{8} = 4\frac{7}{8}$$

(2)

Tam sayılı kesirlerle çıkarma işlemi yapılırken önce tam sayılı kesirler birleşik kesre çevrilir. Sonra çıkarma işlemi yapılır.

Örnek:

$$3\frac{2}{15} - 1\frac{3}{5} = \frac{47}{15} - \frac{8}{5} = \frac{47}{15} - \frac{24}{15} = \frac{23}{15} = 1\frac{8}{15}$$

(3)

KESİRLERDE ÇARPMA İŞLEMİ

Kazanımlar: 6.1.5.3 Bir doğal sayı ile bir kesrin çarpma işlemi yapar ve anlamlandırır.

6.1.5.4 İki kesrin çarpma işlemi yapar ve anlamlandırır.

Bir Doğal Sayı İle Bir Kesrin Çarpımı

Bir doğal sayı ile bir kesir çarpılırken doğal sayı ile kesrin payı çarpılır paya yazılır, kesrin paydası paydaya yazılır. Çarpma işlemi yapılmadan önce doğal sayı ile kesrin paydasının ortak böleni varsa sadeleştirme işlemi yapılır, sonra çarpma işlemi yapılır. Çarpma işlemi yapıldıktan sonra da sonucun pay ve paydasının ortak böleni varsa sadeleştirme yapılabilir.

Örnek:

$$6 \cdot \frac{2}{9} = \frac{6^2 \cdot 2}{9^3} = \frac{4}{3}$$

NOT: Bir doğal sayı 1'den büyük bir kesirle çarpılırsa sonuç kendisinden büyük; 1'den küçük bir kesirle çarpılırsa sonuç kendisinden küçük olur.

NOT: Bir doğal sayının bir kesir kadarını bulmak için bu doğal sayı ile kesir çarpılır.

Örnek: 70 sayısının $\frac{3}{10}$ 'ü kaçtır?

Çözüm:

$$70 \cdot \frac{3}{10} = \frac{70^7 \cdot 3}{10^1} = \frac{21}{1} = 21$$

İki Kesrin Çarpımı

Kesirlerde çarpma işlemi yapılırken paylar çarpılıp paya yazılır, paydalar çarpılıp paydaya yazılır. Kesirlerde çarpma işlemi yapılmadan önce bir kesrin payı ile kendi paydası veya diğer çarpan durumundaki kesrin paydası arasında varsa sadeleştirme yapılır sonra çarpma işlemi yapılır. Sadeleştirme işlemi kesirler çarpıldıktan sonra da yapılabilir.

Örnek:

$$\frac{5^1}{10^4} \cdot \frac{4^1}{15^3} = \frac{1}{12}$$

Tam sayılı kesirlerle çarpma işlemi yapılmadan önce mutlaka tam sayılı kesri birleşik kesre çevrilmelidir.

Örnek:

$$2\frac{4}{6} \cdot 1\frac{3}{8} = \frac{10}{6} \cdot \frac{11}{8} = \frac{22^{11}}{6^3} = \frac{11}{3}$$

1) $2\frac{1}{6} + 1\frac{3}{24}$ işleminin sonucu kaçtır?

A) $3\frac{4}{30}$ B) $7\frac{3}{24}$

C) $\frac{40}{30}$ D) $3\frac{7}{24}$

2) $(\frac{1}{2} + \frac{2}{3}) - \frac{2}{6}$ işleminin sonucu kaçtır?

A) $\frac{9}{12}$ B) $\frac{5}{6}$ C) $\frac{11}{12}$ D) $\frac{1}{6}$

3) $\frac{11}{5} - 1\frac{2}{3}$ işleminin sonucu kaçtır?

A) $\frac{8}{15}$ B) $\frac{7}{15}$ C) $\frac{8}{2}$ D) $\frac{9}{2}$

4) $(\frac{1}{6} - \frac{1}{9}) + (\frac{2}{3} - \frac{2}{9})$ işleminin sonucu kaçtır?

A) $\frac{7}{18}$ B) $\frac{8}{18}$ C) $\frac{1}{2}$ D) $\frac{3}{2}$

5) $1 - \frac{2}{7} = a$

$1 + \frac{2}{7} = b$

a x b işleminin sonucu kaçtır?

A) $\frac{45}{49}$ B) $\frac{44}{49}$ C) $\frac{43}{49}$ D) $\frac{42}{49}$

6) $1\frac{2}{3} + \frac{1}{5}$

Yukarıdaki işlemin sonucu için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) 0 – 1 arasındadır 0'a yakındır
 B) 1 ve 2 arasındadır 1'e yakındır
 C) 1 – 2 arasındadır 2'ye yakındır
 D) 0-1 arasındadır 1' e yakındır.

7) Aşağıdaki çarpma işlemlerinden hangisinin sonucu diğerlerinden farklıdır?

A) $3.\frac{3}{36}$ B) $4.\frac{1}{16}$ C) $2.\frac{5}{40}$ D) $9.\frac{4}{27}$

8) Ayşe 100 soruluk bir testin $\frac{3}{5}$ 'ünü doğru, kalan soruların $\frac{3}{4}$ 'ünü yanlış cevaplamıştır. Diğerlerini de boş bırakmıştır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) 60 soruya doğru cevap vermiştir.
B) 30 soruya yanlış cevap vermiştir.
C) 10 soruyu boş bırakmıştır.
D) 5 soruyu boş bırakmıştır.

9) Bir sınıftaki öğrencilerin $\frac{3}{4}$ 'ü kız öğrencidir. Kız öğrencilerin de $\frac{2}{9}$ 'si sarı saçlıdır. Buna göre sınıftaki sarı saçlı kız öğrenciler sınıfın kaçta kaçıdır?

- A) $\frac{1}{6}$ B) $\frac{6}{38}$ C) $\frac{2}{12}$ D) $\frac{3}{18}$

10) $\frac{13}{27} \cdot \triangle = \frac{1}{6}$ ise $\triangle$

Yerine aşağıdaki kesirlerden hangisi gelmelidir?

- A) $\frac{8}{27}$ B) $\frac{9}{26}$ C) $\frac{8}{26}$ D) $\frac{9}{27}$

11) $\frac{4}{14}$ Kesri aşağıdakilerden hangisiyle toplanırsa sonuç 1 olur?

- A) $\frac{2}{7}$ B) $\frac{7}{14}$ C) $\frac{5}{7}$ D) $\frac{11}{14}$

12) Serkan her gün test kitabının $\frac{2}{21}$ 'ini çözmektedir. 1 haftada kitabının kaçta kaçını çözmüş olur?

- A) $\frac{4}{21}$ B) $\frac{5}{21}$ C) $\frac{2}{3}$ D) $\frac{3}{2}$

13) $5 \cdot \frac{\square}{6}$ işleminin sonucu 5'ten

küçüktür. Buna göre $\square$

aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 5   B) 6   C) 7   D) 8

14) Esra 640 TL'sinin $\frac{3}{16}$ 'ü ile ayakkabı almıştır. Buna göre Esra'nın ayakkabısı kaç TL'dir?

- A) 240 TL   B) 120 TL
C) 360 TL   D) 100 TL

15) $4\frac{1}{7} \cdot 2\frac{4}{5}$ İşleminin sonucu kaçtır?

- A) $11\frac{3}{5}$ B) $12\frac{3}{5}$ C) $5\frac{3}{11}$ D) $11\frac{5}{3}$

16) Aşağıdaki işlemlerden hangisinin sonucu diğerlerinden daha büyüktür?

- A) $8\frac{3}{5}$ B) $8\frac{4}{3}$ C) $8\frac{8}{10}$ D) $8\frac{2}{9}$

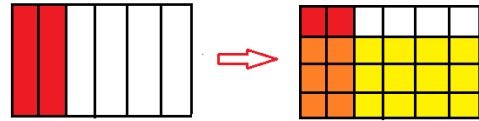
$$(2 \cdot \frac{1}{2}) + (3 \cdot \frac{1}{3}) + (4 \cdot \frac{1}{4}) + \dots + (100 \cdot \frac{1}{100})$$

17) Yukarıdaki işlemin sonucu kaçtır?

- A) 99   B) 98   C) 100   D) 101

18) $3\frac{2}{6}$ Kesri aşağıdakilerden hangisiyle çarpılırsa sonuç doğal sayı olmaz?

- A) 9   B) 3   C) 6   D) 4

19) Zeynep tarlasının $\frac{5}{16}$ 'ine patates,

$\frac{7}{24}$ 'sine soğan kalanına da domates ekecektir. Domates ekili alan tüm tarlanın kaçta kaçtır?

- A) $\frac{18}{48}$ B) $\frac{17}{48}$ C) $\frac{19}{48}$ D) $\frac{20}{48}$

20) Yukarıdaki gibi modellenen işlem ve sonucu hangi seçenekte verilmiştir?

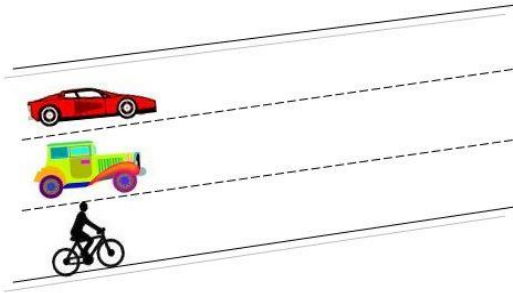
- A) $\frac{2}{6} \cdot \frac{6}{18} = \frac{1}{9}$ B) $\frac{2}{6} \cdot \frac{2}{18} = \frac{1}{27}$
C) $\frac{2}{6} \cdot \frac{3}{18} = \frac{6}{18}$ D) $\frac{2}{6} \cdot \frac{3}{4} = \frac{6}{24}$

ÜNİTE: KUVVET VE HAREKET
KONU: SABİT SÜRATLI HAREKET
KAZANIM: F.6.3.2.1.Sürati tanımlar ve birimini ifade eder.
F.6.3.2.2.Yo, zaman ve sürat arasındaki ilişkiyi grafik üzerinde gösterir.

SÜRATİ HESAPLAYALIM

Bir cismin sabit kabul edilen bir noktaya göre zamanla yer değiştirmesine **hareket** denir. Çevremizdeki evler, ağaçlar ve dağlar hareketsizken yolda yürüyen Ali amca, sınıfta koşuşturan öğrenciler ve penaltı atışıyla kalenin sol üst köşesine yollanan top hareketlidir.

Serin bir yaz akşamı ailemizle çıktığımız gezintide yanlarından geçtiğimiz kişileri arkamızda bıraktığımızı, işi olduğu için bizden daha tempolu yürüyen birinin ise bizi geçip gittiğini görürüz. Hepimiz aynı yol üzerinde yürüyor olsak da bu yolu bitirme sürelerimiz farklı olabilir.

Yukarıda aynı yol üzerinde yarış yapan üç araç görüyoruz. Bu araçlar teknik özellikleri gereğince elbette varış çizgisine farklı sürelerde varacaklardır. Yani aynı yolu farklı sürelerde alacaklardır. Araçların aynı yolu farklı sürelerde alması ancak süratlerinin farklı olmasıyla açıklanabilir.

Sürat birim sürede alınan yoldur ve alınan yolun bu yolu almak için geçen süreye bölünmesiyle bulunur.

$$\text{Sürat} = \frac{\text{Toplam yol}}{\text{Toplam zaman}}$$

Alınan yolun ve geçen sürenin birbirlerine olan oranı bize süratin birimini verir.

Şimdi uzunluk ve zaman birimlerimizi yeniden hatırlayalım.

Uzunluk birimleri: Santimetre (cm)
 Metre (m)
 Kilometre (km)

1 metre = 100 santimetre

1 kilometre = 1000 metre olduğunu hatırlıyoruz.

Zaman birimleri: Saniye (sn)
 Saat (sa,h)

1 saat = 60 dakika

1 dakika = 60 saniye

1 saat = 3600 saniye idi.

$$\text{Sürat} = \frac{\text{Yol}}{\text{Zaman}}$$

Eşitliğinden faydalanarak yol birimi ve zaman birimleri yerine koyarsak karşımıza en çok kullandığımız iki sürat birimi çıkar ki bunlar **m/sn** ve **km/sa(km/h)** dir.

Sürat birimleri olan **m/sn** ve **km/sa** aynı büyüklüğün birimleri olduğundan birbirine dönüşebilir. Bunu yaparken aslında uzunluk birimini diğer uzunluk birimine benzer şekilde zaman birimini de diğer zaman birimine dönüştürürüz.

ÖRNEK :

Samet arkadaşı Tarık'ın evine gitmek için biniyor bisikletine. 5 m/sn lik süratle 30 saniye sonra arkadaşının evine gidiyor. Eğer Samet 2 m/sn lik süratle giderse kaç sn sonra arkadaşının evinde olur?

ÇÖZÜM:

Önce Samet'in kaç metre yol gittiğine bakalım;

$$\text{Sürat} = \frac{\text{yol}}{\text{Zaman}} \text{ olduğuna göre}$$

Yol = Sürat × zaman yazmamız gerekir.

$$\text{Yol} = 5\text{m/sn} \times 30 \text{ sn} = 150 \text{ m}$$

Demek ki Samet ile Tarık'ın evleri arası 150 m imiş.Şimdi Samet'in bu yolu 2m/sn lik süratle kaç sn de gideceğini bulalım;

$$\text{Sürat} = \frac{\text{Yol}}{\text{Zaman}} = 2\text{m/sn} = \frac{150\text{m}}{t}$$

$$t = 75 \text{ sn}$$

BAŞKA BİR ÖRNEK ☺

240m

İlayda'nın okulu 240 metre uzaktaymış. Okuldan çıkıp arabasına atlayan İlayda 40m/sn lik süratle evine gidiyormuş. İlayda evine kaç sn sonra ulaşır?

ÇÖZÜM:

İlk sorumuzun ikinci kısmına benziyor bu soru. Şimdi bir bakalım yol ve sürat verilmiş süre isteniyor. Sürat denkleminizi yazacak olursak;

$$\text{Sürat} = \frac{\text{Yol}}{\text{Zaman}} = 40 \text{ m/sn} = \frac{240\text{m}}{t}$$

$$t = 6\text{sn}$$

ÖRNEK: 36 km/sa kaç m/sn dir?

Çözüm:

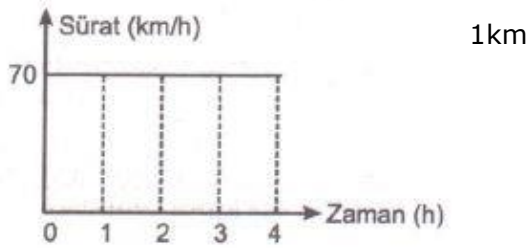
$$\text{Sürat} = \frac{\text{Yol}}{\text{Zaman}}$$

Eşitliğinde birimleri yerine yazacak olursak eşitlik

$$\text{Sürat} = 36 \times \frac{1\text{km}}{1\text{sa}} = 36 \text{ km/sa}$$

Şimdi kilometreyi metreye, saati ise saniyeye çevirelim.

$$1\text{ km} = 1000\text{ m} \quad 1\text{ sa} = 3600\text{ sn}$$

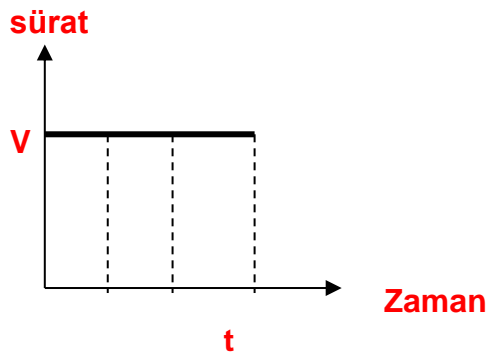
$$\frac{1000\text{ m}}{3600\text{ sn}} = 36 \times \frac{1000}{3600} = 36 \times \frac{10}{36} = 10 \text{ m/sn}$$

GRAFİKLER

Bu konumuzda sürat – zaman ve yol – zaman olmak üzere iki grafiğimiz var. Grafik sorularını çözerken yapılacak ilk hamle grafiğin yol – zaman grafiği mi yoksa sürat – zaman grafiği olduğunu belirlemek.

Grafiklerimize bakalım;

Sürat – Zaman Grafikleri

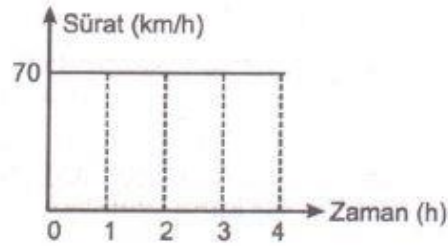

Sürat –Zaman Grafikleri bize hareketlinin kaç saniye boyunca hareket ettiğini, süratini ve aldığı yolu verir.

Bir hareketlinin sürati ile yolu almak için geçen sürenin çarpımı bize o hareketlinin aldığı yolu verir. (Bu ifadeyi $\text{sürat} = \text{yol} / \text{zaman}$ eşitliğinden çıkarttık.)

Sürat – zaman grafiklerinde sürat ve zaman değerleri belirli olduğundan sürat zaman ikilisinin birbiri ile çarpımı o süreye kadar alınan yolu verir. Başka bir ifadeyle sürat – zaman grafiklerinin altında kalan alan bize yolu verir.

ÖRNEK:

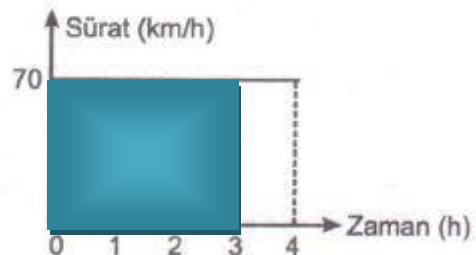

Sürat – zaman grafiği yukarıda ki gibi olan hareketli 3 saatte kaç km yol gitmiştir?

ÇÖZÜM:

Sürat – zaman grafiğinin altında kalan alan bize yolu verir. Burada önemli olan hangi alanı bulmamız gerektiğidir.

Soruda bizden 3 saatte gidilen yol istendiğine göre bulmamız gereken alan

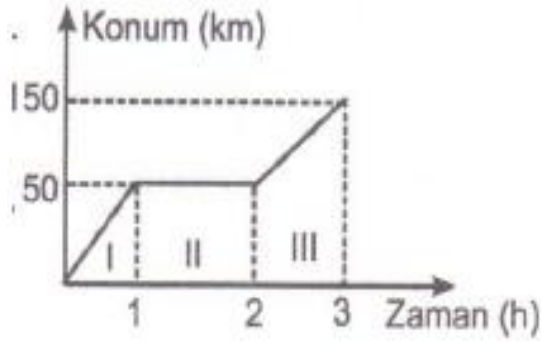
Grafikte mavi ile taralı alanı bulduğumuzda hareketlinin 3 saatte aldığı yolu da buluruz.

Bir dikdörtgenin alanı uzun kenar $\times$ kısa kenar olduğuna göre burada ki alan;

$$70 \text{ km/h} \times 3 \text{ h} = 210 \text{ km}'\text{dir.}$$

Yol – Zaman Grafikleri:

Grafiği yorumlayalım;

- 3 saat boyunca hareket eden bir cismin konum – zaman grafiği.
- Araç (cisim) I. Zaman aralığında yani 0 – 1 saat zaman aralığında 50 km yol gitmiş bu aracın bu zaman aralığında süratinin 50 km/h olduğu anlamına gelir.
- Cisim 1. ve 2. Saatler arasında konumunu değiştirmemiş (çizgi düz) yani durmuş o zaman sürati de sıfır.

- Cisim III. Zaman aralığında $150 \text{ km} - 50 \text{ km} = 100 \text{ km}$ yol gitmiş. Demek ki burada ki sürati de 100 km/h.
- Sonuç olarak araç 3 saat boyunca 150 km yol gitmiş ve hareketini tamamlamıştır.

1)

Mehmet	15m
Arda	45m
Hacı	50m
Emirhan	40m

Okul bahçesinde koşan Mehmet, Arda, Hacı ve Emirhan'ın bir saniyede aldıkları yollar yukarıdaki tabloda verilmiştir.

Buna göre sürati en fazla ve sürati en az olan öğrenci hangi seçenekte doğru verilmiştir?

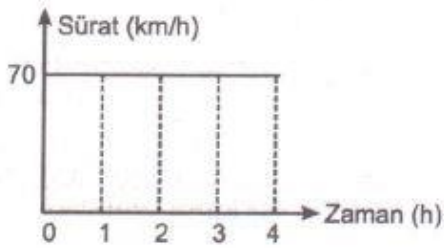
Sürati en fazla

- A) Mehmet
B) Arda
C) Hacı
D) Emirhan

Sürati en az

- Hacı
Emirhan
Mehmet
Mehmet

2)

Sürat – zaman grafiği yukarıda ki gibi olan hareketli 4 saatte kaç km yol gitmiştir?

- A) 70
B) 140
C) 210
D) 280

3) Aşağıdakilerden hangisi sürat birimi değildir?

- A) Metre / saniye
B) Kilometre /saat
C) Kilometre/metre
D) Metre/dakika

4) 10km'lik parkurda antrenman yapan Mustafa I. denemede parkuru 5dk da koşuyor, II.denemede 2dk koşuyor, III.denemede parkuru 10dk da koşuyor.

I.denemedeki sürati V_1 ,

II.denemedeki sürati V_2 ,

III.denemedeki sürati V_3 olduğuna

göre Mustafanın süratleri arasındaki ilişki hangi seçenekte doğru verilmiştir?

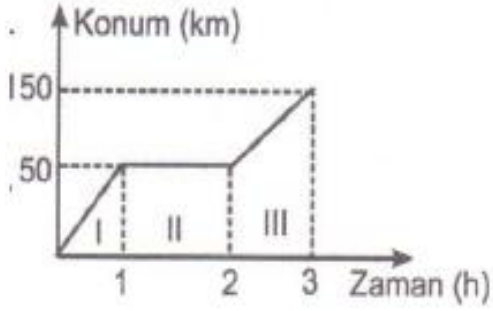
- A) $V_3 > V_2 > V_1$ B) $V_1 > V_2 > V_3$
C) $V_3 > V_1 > V_2$ D) $V_2 > V_1 > V_3$

5) A ve B şehirleri arası 630 km dir. A şehirden harekete başlayan bir otobüs 9 saat sonra B şehrine varıyor.

Buna göre aracın sürati kaç km/h dir?

- A) 70   B) 40
C) 60   D) 90

6)

Konum zaman grafiği verilen hareketlinin III. zaman dilimindeki sürati kaç km/h dir?

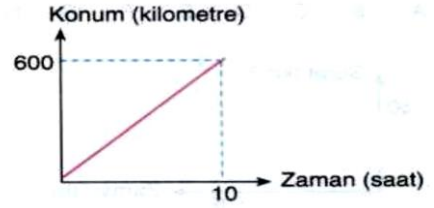
- A) 25
- B) 50
- C) 100
- D) 150

7)

Tabloda yol-zaman grafiği verilen hareketlinin sürati kaç m/sn dir?

- A) 20
- B) 30
- C) 40
- D) 50

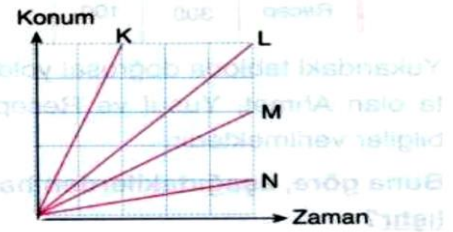
8)

Yukarıda konum-zaman grafiği verilen hareketlinin sürati kaç km/saattir?

- A) 6
- B) 60
- C) 36
- D) 10

9)

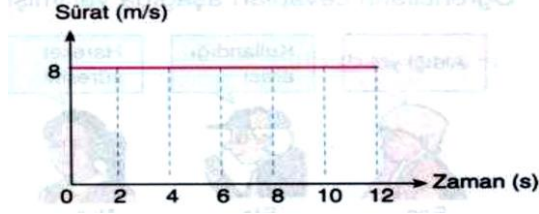

Yukarıda verilen grafik farklı araçlara ait konum zaman grafiğidir.

Grafiğe göre en yavaş hareket eden araç hangisidir?

- A) K
- B) L
- C) M
- D) N

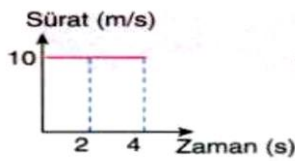
10)

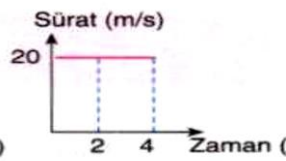
Yukarıdaki grafikte sürat-zaman grafiği verilen hareketli 0-10 saniye arasında kaç metre yol almıştır?

- A) 48
- B) 32
- C) 80
- D) 96

11) I.

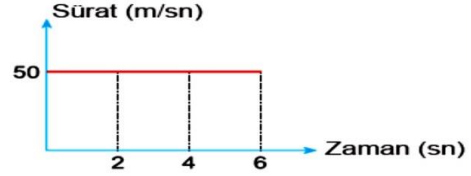
II.

Sürat- zaman grafikleri verilen yan yana durmakta olan iki araçla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. aracın sürati II. aracın süratinden azdır.
- B) I. araç 40 m yol almıştır.
- C) II. araç 80 m yol almıştır.
- D) I. araç II. araçtan 40 m ileridedir.

12)

Buna göre araçla ilgili verilen ifadelerden Changisi yanlıştır?

- A) Araç sabit süratle hareket etmiştir.
- B) Aracın sürati 50 m/sn dir.
- C) Araç 2 sn de 120 m yol almıştır.
- D) Araç 6 sn de 300 m yol almıştır.

13)

Koşucunun Adı	Aldığı Yol (m)	Geçen Süre (s)
Ahmet	100	20
Zeynep	60	10
Mehmet	200	40
Tuncay	120	30

Tabloya göre koşucuların hangisinin sürati daha azdır?

- A) Ahmet
- B) Zeynep
- C) Mehmet
- D) Tuncay

14)

Yol (m)	0	10	20	30	40	50
Zaman (s)	0	2	4	6	8	10

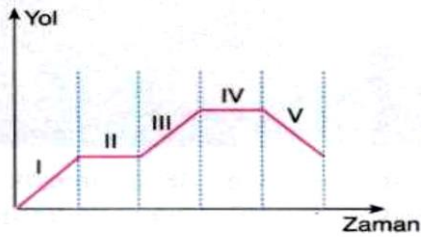
Tabloda aracın yol-zaman tablosu verilmiştir. Buna göre araçla ilgili verilen

- I. Araç sabit süratle hareket etmiştir
- II. Aracın 6. sn deki sürati 60 m/sn dir.
- III. Araç 50m yol almıştır.

Bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) Yalnız III

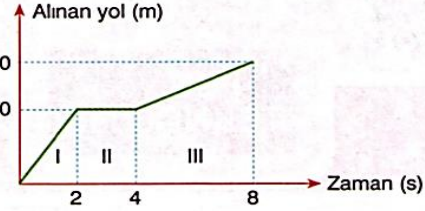
15)

Yol – zaman grafiği verilen araç hangi zaman aralıklarında hareket etmemektedir?

- A) I ve III
- B) II ve IV
- C) III ve V
- D) I ve II

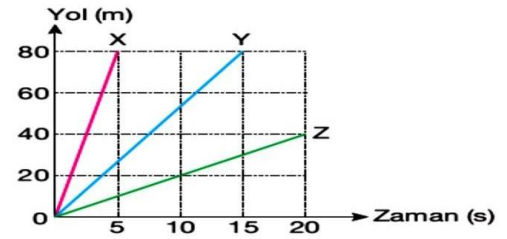
16)

Yukarıda hareketlinin yol-zaman grafiği verilmiştir. Grafiğe göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. bölgede sürati 10 m/sn dir.
- B) II. bölgede araç hareket etmemiştir.
- C) III. bölgede araç 10 m yol almıştır.
- D) III. bölgede aracın sürati 5 m/sn dir

17)

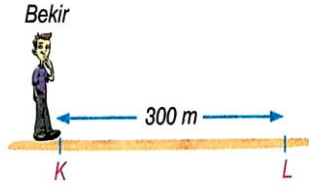

X, Y ve Z araçları aynı anda harekete başlıyorlar.

Araçların süratlerinin büyükten küçüğe doğru sıralanışı nasıldır?

- A) $X > Y > Z$
- B) $Y > X > Z$
- C) $Z > Y > X$
- D) $X = Y > Z$

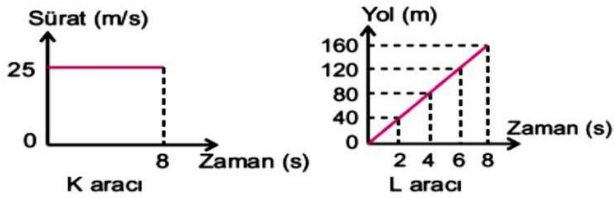
18) Bekir K-L yolu arasında sabit süratle 300 m yol alıyor.

Bekir'in hareketi 1 dk sürdüğüne göre sürati kaç m/sn dir?

- A) 3
- B) 10
- C) 5
- D) 30

19)

K aracının sürat-zaman L aracının yol-zaman grafiği verilmiştir. Buna göre verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) K aracının 8sn de aldığı yol 200 m dir.
- B) L aracının sürati 20 m/sn dir.
- C) K aracı L aracında 40 m daha az yol almıştır.
- D) K aracının sürati L aracından daha fazladır.

20) Saatte 50 km ile 300 km yol alan bir motobisikletli ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Motobisikletli 6 saat yol almıştır.
- B) Motobisikletli aynı yolu 5 saatte alabilmesi için sürati 40 km/saat olmalıdır.
- C) Motobisikletlinin 3 saatte aldığı yol 150 km dir.
- D) Motobisikletlinin sürati 50 km/saattir.

- 1) Okul yıllarında başarılı bir öğrenci olan Nurten arkadaşları arasında da sevilen biri olduğu için sınıf başkanlığına aday olmuş ve seçilmiştir. Eve gidince annesine yardımcı oluyor ve kardeşleri ile oynuyordu.

Yukarıdaki paragrafta verilen bilgilere göre Nurten'in aşağıdaki rollerden hangisine sahip olduğu söylenemez?

- A) Öğrenci
B) Abla
C) Kulüp başkanı
D) Sınıf başkanı

- 2) Biz bireyler olarak yaptığımız davranışlardan ve doğacak sonuçları üstlenmemiz gerekmektedir.

Yukarıda verilen bilgi aşağıdaki hangi kavramın tanımıdır.

- A) Özgürlük
B) Hak
C) Farklılık
D) Sorumluluk

- 3) I. Tayfun çalışkan bir çocuğa benziyor.
II. Kadınlar futboldan anlamaz.
III. Erkekler ağlamaz.
IV. Yaramaz çocuklar zekidir.

Yukarıda verilen örneklerden hangileri kalıp yargı cümleleridir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) II, III ve IV

- 4) Yol, su, kanalizasyon, elektrik, hastane, okul vb. gibi hizmetlerin planlı olarak yürütülmesi için her vatandaşın üzerine düşen sorumluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kanunlara uymak
B) Vergi vermek
C) Seçimlere katılmak
D) Askerlik yapmak

- 5) Aşağıdakilerden hangisi Türklerin Orta Asya'da kurduğu devletlerden biri değildir?

- A) Karahanlı Devleti
B) I. Göktürk Devleti
C) Kutluk Devleti
D) Uygur Devleti

- 6) Orta Asya'da yaşayan Türkler, yabancı bir devletin esareti altına girmektense başka bir bölgeye göç etmeyi tercih etmişlerdir.

Bu durum Türklerde aşağıdakilerden hangisine önem verildiğinin kanıtıdır?

- A) Sınırların genişletilmesine
B) Bağımsızlık düşüncesine
C) Yerleşik yaşama
D) Hukuk kurallarına

7) İlk Türk devletlerinde ülke meselelerinin görüşüldüğü meclise ne ad verilirdi?

- A) Yuğ
- B) Divan
- C) Kurultay
- D) Kurgan

8) Türkler Orta Asya'nın kurak ikliminden dolayı sınırlı koşullarda tarım yapmışlardır. Bunun yerine Türkler hayvancılıkla uğraşmışlardır. Hayvanlarına geniş otlaklar bulmaya çalışan Türkler bu nedenle Konargöçer bir hayatı benimsemişlerdir. Bunun sonucunda;

- I. Mimari gelişmiştir
- II. Sözlü hukuk gelişmiştir
- III. Kısa süreli hapis cezaları uygulanmıştır
- IV. Savaşçı özelliklerini kaybetmişlerdir

Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri konargöçer yaşam tarzının sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, III ve IV

9) Eski Türkler arasında Gök Tanrı inancı yaygındı. Ölen kişileri eşyaları ile birlikte **yuğ** adı verilen bir törenle gömerlerdi. Ölen kişi "**kurgan**" denilen mezara değerli eşyaları ile birlikte gömülürdü.

Yukarıda verilen metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkler ölümden sonraki yaşama inanırlar. (Ahiret inancı)
- B) Türkler konargöçer bir yaşam sürerler

Türklerde törenler büyük öneme sahiptir.

- C) Türklerde törenler büyük öneme sahiptir

D) Bu gelenekler günümüzde de devam etmektedir.

10)Aşağıdakilerden hangisi Orta Asya'dan yapılan Türk göçlerinin siyasi nedenleri arasında değildir?

- A) Otlakların yetersizliği
- B) Çin Entrikaları
- C) Boylar arasındaki mücadele
- D) Dünyaya hâkim olma düşüncesi

11)Aşağıdakilerden hangisi ilk Türklerde göçebe yaşam tarzının bir sonucu değildir?

- A) Sanat eserlerinin taşınabilir malzemedен olması
- B) Tarımda ileri seviyelere ulaşılması
- C) Bağımsızlık ve özgürlük duygularının gelişmesi
- D) Geçimlerinin hayvancılık ve ticarete dayanması

12) Türk adının geçtiği ilk tarihsel metinlerdir.

-Türk tarihi ve edebiyatının ilk yazılı belgelerindedir.

-Türk tarihi ve kültürünün aydınlatılmasına önemli katkılar sağlamıştır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orhun Yazıtları
- B) Ergenekon Destanı
- C) Uygur abideleri
- D) Göç Destanı

13) Hz. Muhammed (s.a.v)'in İslam'ı tebliğ etmeden önceki dönemde Arap Yarımadası cahiliye devri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kan davaları hâkimdi.
- B) Kız çocukları diri diri toprağa gömülüyordu.
- C) Siyasi alanda birlik ve bütünlük yoktu.
- D) Yöneticiler, halkın oylarıyla seçilirdi.

14) 624 yılında Müslümanlar ile Mekkeliler arasında yapılan Bedir Savaşı'nı Müslümanlar kazanmış ve esir düşen Mekkelilerden okuma yazma bilenler on Müslümana okuma yazma öğretmeleri karşılığında serbest bırakılmıştır.

Bu bilgiler ışığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mekkeliler askeri açıdan güçlenmişlerdir.
- B) Müslümanlar eğitime önem vermişlerdir.
- C) Yeni kanunlar hazırlanmıştır.
- D) Müslümanlar Arap Yarımadası'nı ele geçirmişlerdir.

15) Hz. Muhammed'in vefatından sonra Dört Halife dönemi başladı İslam tarihinde bu döneme " Cumhuriyet Dönemi" de denilmiştir.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Ülke sınırlarının genişlemesi
- B) Devlet teşkilatlarının oluşturulması
- C) Halifelerin seçimle iş başına gelmesi
- D) Kur'an- ı Kerim'in kitap haline getirilmesi

16) 751 yılında Çinliler ile Araplar arasında yapılan Talaş Savaşı'ndan sonra Araplara yardım eden Türkler, kitleler hâlinde İslam dinini kabul etmeye başlamıştır.

Bu gelişmenin aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

- A) Müslümanların sayısının artmasına
- B) Türk- Arap mücadelelerinin başlamasına
- C) İslam kültürünün etki alanının artmasına
- D) İslamiyet'in yeni bir güç kazanmasına

17) Türklerin;

- I. Tek Tanrı inancını benimsemeleri
- II. Öldükten sonra dirilmeye inanmaları
- III. Emeviler ile savaşmaları

Durumlarından hangisi veya hangileri İslamiyet'i kabul etmelerini kolaylaştırmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III

18) Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Anadolu'daki Bizans hâkimiyetine tamamen son vermeleri
- B) Anadolu'nun imar edilmesini sağlamaları
- C) Anadolu'nun Türkleşmesini sağlamaları
- D) Anadolu'da fetih yapmaları

19)

Düzenlediğimiz bu 17. sefer ile Hindistan'da İslamiyet daha da yayılacak. Ülkemiz zenginleşecek. Gücümüz artacak. Halkımız daha mutlu bir yaşam sürecektir, düşmanlarımız bize saldırmaya cesaret edemeyecek.

Bu bilgilere göre Gazneli Mahmut'un Hindistan seferleri ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) İslamiyet'i yaymayı
- B) Ülkesini zenginleştirmeyi
- C) Bütün İslam ülkelerini birleştirmeyi
- D) Halkının mutlu ve güvenli bir yaşam sürmesini sağlamayı

20) Dünya üzerindeki herhangi bir yerin başlangıç meridyenine ve Ekvatora göre konumuna matematik konum denir.

Türkiye'nin matematiksel konumu aşağıdaki hangi şıkta doğru gösterilmiştir?

- A) 36-42 doğu meridyeni - 22-45 kuzey paralelleri
- B) 36-42 güney paralelleri - 26-45 doğu meridyeni
- C) 26-45 doğu meridyeni - 36-42 kuzey paralelleri
- D) 35-42 kuzey paralelleri - 26-45 doğu meridyeni

ÜNİTE 2: NAMAZ (ÜNİTE ÖZETİ)

1. Namaz İbadeti ve Önemi

Namaz, Müslümanların belirli şartlara ve kurallara uygun olarak, günde beş vakit yerine getirdikleri bir ibadettir. Akıllı ve ergenlik çağına gelmiş her Müslümana farzdır. Tüm peygamberlere ve ümmetlerine emredilmiştir.

- Namaz, Kur'an'ı Kerim'de "salat" kelimesiyle ifade edilir. Salat; namaz kılmak, dua etmek ve yüceltmek anlamına gelir.

2. Namaz Çeşitleri

Farz Namazlar: Beş vakit namaz, cuma namazı ve cenaze namazı gibi Allah'ın kılınmasını kesin olarak emrettiği namazlardır. Bu namazların, unutmaya veya uykuda kalma gibi sebeplerle vaktinde kılınmaması durumunda ilk fırsatta kazası yapılmalıdır.

Vacip Namazlar: Bayram namazları ve yatsıdan sonra kılınan vitir namazı gibi; hükmü, farz kadar açık ve kesin olmamakla birlikte Hanefi mezhebine göre kılınması emredilen namazlardır.

Sünnet Namazlar: Beş vakit farz namazın öncesi ve sonrasında kılınan sünnetler namazlar, teravih namazı, teheccüd namazı, tahiyetü'l mescid, yolculuk namazı, tesbih namazı, tövbe namazı, şükür namazı gibi farz ve vacibin dışında Allah'ın (c.c.) rızasını kazanmak amacıyla kılınan namazlardır.

2. Namazın Kılınışı

Namaza hazırlanırken yerine getirilmesi gereken farzlara "şart", namaz kılınırken yerine getirilmesi gereken farzlara ise "rükün" denir.

Namazın Dışındaki Farzlar:

Hadesten Taharet: Abdestle veya gerekirse gusülle namaza hazırlanmak.

Necasetten Taharet: Namaz kılınan yeri ve elbiseyi temiz tutmak

Setr-i Avret: Namazda örtülmesi gereken yerleri örtmek. Erkeklerin göbekten diz kapağının altına kadar, kadınların ise yüzleri, elleri ve ayakları dışında bütün bedenlerini örtmeleri farzdır.

İstikbal-i Kible: Kâbe'nin bulunduğu yöne doğru dönmek.

Niyet: Kılınan namazın hangi namaz olduğunu bilerek niyet etmek.

Vakit: Her namazı kendi vakti içerisinde kılmak.

Namazın İçindeki Farzlar:

İftitah Tekbiri: Namaza "Allahu Ekber" diyerek başlamak.

Kıyam: Namazda ayakta durmak.

Kıraat: Namazda Kur'an okumak.

Rükû: Elleri dizlere koyarak eğilmek.

Secde: Alın, burun, dizler, eller ve ayakları yere koymak.

Kade-i Ahire: Namazın sonunda "Ettehiyyâtü" duasını okuyacak kadar oturmak.

Abdesti Bozan Durumlar

- Tuvalet ihtiyacını gidermek,
- Yellenmek,
- Uyumak,
- Vücuttan kan çıkması,
- Ağız dolusu kusmak,
- Namaz kılarken sesli bir şekilde gülmek.

Abdestin Farzları

- Yüzü yıkamak
- Elleri dirseklerle beraber yıkamak
- Başı mesh etmek
- Ayakları yıkamak

Beş Vakit Namaz ve Rekât Sayıları

Sabah Namazı: İki rekât sünnet ve iki rekât farz olmak üzere dört rekattır.

Öğle Namazı: Dört rekât sünnet, dört rekât farz ve iki rekât son sünnet olmak üzere dört rekattır.

İkinci Namazı: Dört rekât sünnet ve dört rekât farz olmak üzere dört rekattır.

Akşam Namazı: Üç rekât farz ve iki rekât son sünnet olmak üzere beş rekattır.

Yatsı Namazı: Dört rekât sünnet, dört rekât farz, iki rekât son sünnet ve üç rekât vitri-i vacip olmak üzere on üç rekattır.

Namazı Bozan Durumlar

- Namazın farzlarından birini yerine getirmemek,
- Namazda konuşmak,
- Dışarıdan bakıldığında kişinin namaz kıldığı anlaşılacak şekilde farklı davranışlar yapmak,
- Kible yönünden ayrılmak,
- Bir şey yiyip içmek,

- 1) I. Ergenlik çağına gelenler
II. Akıllı olanlar
III. Yedi yaşından küçük olanlar
IV. Müslüman olanlar

Namaz kılmakla yükümlü olanların özellikleri düşünüldüğünde yukarıdakilerden hangisi dışarda kalır?

- A) I   B) II
C) III   D) IV

2) Arapça 'da dua, rahmet ve istiğfar anlamına da gelen, Kur'an-ı Kerim'de de namaz kelimesi yerine kullanılan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Savm
B) Salat
C) Siyam
D) İbadet

3) Aşağıdakilerden hangisi namazın insana kazandırdıklarından değildir?

- A) Namaz, insanın Yüce Allah ile bağına canlı tutmayı sağlar.
B) Namaz, insanın davranışlarında bilinçli olmasını sağlar.
C) Namaz, zamanı iyi kullanmayı öğretir.
D) Namaz insanı toplumdaki uzaklaştırır.

4) Namaz ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sadece sıkıntılı zamanlarda kılınmalıdır.
B) Dinin temelidir.
C) İslam'ın şartlarından biridir.
D) İnsanı kötülük yapmaktan uzaklaştırır.

5) Aşağıdakilerden hangisi namazın insana kazandırdıklarından biri değildir?

- A) Namaz, zamanı iyi kullanmayı öğretir.
B) Çirkin ve kötü işlerden alıkoyar.
C) İnsanı maddi imkanlara kavuşturur.
D) Namaz insanı temizliğe alıştıırır.

6) Aşağıdaki kavramlardan hangisi namaz ibadetiyle doğrudan ilişkili bir kavram değildir?

- A) Secde   B) İftar
C) Rükû   D) Kıyam

7) Aşağıdakilerden hangisi namazın rükünleri (namazın içindeki farzlar) arasında gösterilemez?

- A) Kıyam   B) Rükû
C) Niyet   D) Secde

8) Aşağıdakilerden hangisi namazın sonunda selam verilirken söylenen ifadedir?

- A) Sübhane rabbiye'l-a'la
- B) Es-selamu aleykum ve rahmetullah
- C) Semiallahu limen hamideh
- D) Sübhane rabbiye'l-azim

9) Aşağıdakilerden hangisi namazda yapılan bir beden hareketi değildir?

- A) Rükû yapmak
- B) Ayakta durmak
- C) Secde etmek
- D) Namazda uyumak

10) Namaza hazırlığın şartlarından olan setr-i avret ne demektir?

- A) Namaz için niyet etmektir.
- B) Namaz kılınacak yerin temiz olmasıdır.
- C) Namazda vücudun örtülmesi gereken yerlerini örtmek
- D) Namazda Kabe'ye dönmektir.

11) " Namazda el, diz, burun ve alnın yere değmesidir."

Tanımı verilen namaz ibadetine ait kavram hangisidir?

- A) Secde   B) Rükû
- C) Kıyam   D) Vakıt

12) Aşağıdakilerden hangisi cemaatle namaz kılmanın faydalarından biri değildir?

- A) İnsana birlikte yaşama ve dayanışma bilinci kazandırır.
- B) Büyüklere büyüdüğünü gösterme fırsatı verir.
- C) Tek başına kılmaya göre daha çok sevap kazandırır.
- D) İnsanın sosyalleşmesini sağlar.

13) İslam dini günde beş vakit namaz kılmayı emretmektedir. Bu namaz vakitlerini duyurmak için yapılan çağrıya ne denir?

- A) Mesaj
- B) İlan
- C) Ezan
- D) Duyuru

14) Namaz kılarken "Sübhane rabbiye'l- a'la" ifadesi nerede söylenir?

- A) Rükû 'ya giderken
- B) Secdede
- C) Secdeye giderken
- D) Rükûda

15) “Ey iman edenler! Cuma günü namaza çağrıldığınız zaman, hemen Allah’ı anmaya koşun ve alışverişi bırakın. Eğer bilerseniz bu sizin için daha hayırlıdır.” (Cuma Suresi, 9.ayet)

Verilen ayette hangi namazdan bahsedilmektedir?

- A) Bayram Namazı
- B) Cuma Namazı
- C) Teravih Namazı
- D) Öğle Namazı

16) **Cemaatle kılınan namazlar hakkında aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

- A) Cemaatle kılınan namaz kişiye daha çok sevap kazandırır.
- B) Cemaatle kılınan namazlar Müslümanların kaynaşmasını sağlar.
- C) Namazların farzları cemaatle kılınır, sünnetleri ise bireysel kılınır.
- D) Cemaatle namaz sadece camide kılınabilir.

17) **Cemaatle namaz kılacak kişi namaza başlamadan önce yaptığı niyete aşağıdakilerden hangisini eklemesi gerekir?**

- A) Niyet ettim namaz kılmaya
- B) Uydum imama
- C) Döndüm kibleye
- D) Uydum Kur’an’a

18) **Aşağıdakilerden hangisi hem cemaatle hem de bireysel olarak kılınabilecek namaza örnek gösterilebilir?**

- A) Kurban Bayramı namazı
- B) Cuma Namazı
- C) Ramazan Bayramı namazı
- D) Teravih Namazı

19) **Aşağıdakilerden hangisi cemaatin oluşturduğu düzgün sıraya verilen addır?**

- A) Saf
- B) Dizi
- C) Düzen
- D) Boy

20) **Cuma namazıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlış bir ifadedir?**

- A) Haftada bir kez kılınır.
- B) Hutbe okunur.
- C) Tek başına da kılınabilir.
- D) Erkeklerle farzdır.

1) Choose the odd one.

- A) July
- B) Spring
- C) September
- D) February

2) It is hot and sunny today. We can.....

- A) make a snowman
- B) go skiing
- C) play snowman
- D) go swimming

3) " We wear sandals, hats and sunglasses in ....."

- A) winter
- B) spring
- C) autumn
- D) summer

4) Sam doesn't like fish. He ..... eats it.

- A) usually
- C) always
- B) often
- D) never

5) Emre:.....

Demet: It's sunny but cool,

- A) What do you do in summer?
- B) Does it rain in summer?
- C) What's the weather like?
- D) Do you like winter?

6) It often .....in winter.

- A) gets very hot
- C) shines
- B) rains
- D) snows

7) Which one is different?

- A) windy
- C) glove
- B) sweater
- D) raincoat

8) Complete the sentences with the best options.

Antalya is hot .....

- A) and snowy
- C) in summer
- B) the weather
- D) after rain

9) Choose the correct options.

Melek: What is your favourite season?

Kerem:.....

- A) March
- C) cloudy
- B) spring
- D) June

10) Complete the sentences with the best options.

.....is the fifth month of the year,

- A)January   B)August
C)June   D)May

11) Complete the dialogue with the correct option.

Ali:What is the weather like in Antalya?

Zeynep:.....

- A)It is usually hot and humid.
B)There are a lot of sunny beaches.
C)I like the blue beaches.
D)Summers are shots.

12) Ayşe:.....?

Fatma:I feel bored.

- A)How old are you?
B)What is the weather like?
C)How does she feel in summer?
D)How do you feel in a rainy and cold weather?

13) Complete the missing part.

It is snowing.We can.....

- A)make a snowman   B)swim
C)walk in the rain   D)lie in the sun

14) Emily: How is the weather there today?

Sam : It's snowy and cold.

Emily : ..... Can you repeat, please?

Sam : Sure. It's snowy and cold.

Diyaloğa uygun düşen ifade hangisidir?

- A) What is the weather like?
B) We can't go out.
C) I don't understand.
D) I don't know.

15) Seher : ..... do you feel today?

Ece : I feel fine.

- A) Where
B) Why
C) How
D) When

16) It is always warm or hot in Mersin. There are only two seasons. Summer is from May to October and it is always very hot – sometimes 35 degrees Celcius or 40 degrees Celcius. Winter is from November to April and in the day time it is nice and warm – usually between 18 degrees Celcius and 24 degrees Celcius. But it is sometimes very cold at night.

Yukarıdaki paragrafa göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) It is very hot in May in Mersin.
- B) Winter is from November to April.
- C) There are four seasons in Mersin.
- D) It is between 18 degrees Celcius and 24 degrees Celcius in Mersin.

17) I like summer because it is usually ..... in summer.

- A) rainy and cold
- B) snowy and freezing
- C) cold and windy
- D) hot and sunny

18) Which one is different?

- A) winter
- B) summer
- C) spring
- D) foggy

19) Demet: It is dark and stormy outside. It is raining heavily and lightening. I'm alone at home.

How does Demet feel in stormy weather?

- A) Excited
- B) Happy
- C) Sad
- D) Hungry

20) Betty : Dad, it's snowy outside

_____

Father : OK, honey. Let's wear our coats and mittens then go out.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki seçeneklerden hangisi gelmelidir?

- A) Can we go to the seaside and swim?
- B) I want to fly a kite.
- C) Can we make sandcastles?
- D) I want to make a snowman.

CEVAP ANAHTARI

TÜRKÇE

- 1) C
- 2) A
- 3) B
- 4) C
- 5) B
- 6) C
- 7) C
- 8) C
- 9) D
- 10) A
- 11) A
- 12) B
- 13) B
- 14) C
- 15) B
- 16) B
- 17) A
- 18) D
- 19) D
- 20) B

MATEMATİK

- 1) D
- 2) B
- 3) A
- 4) C
- 5) A
- 6) C
- 7) D
- 8) D
- 9) A
- 10) B
- 11) C
- 12) C
- 13) A
- 14) B
- 15) A
- 16) B
- 17) A
- 18) D
- 19) C
- 20) D

FEN BİLİMLERİ

- 1) C
- 2) D
- 3) C
- 4) D
- 5) A
- 6) C
- 7) B
- 8) B
- 9) D
- 10) C
- 11) D
- 12) C
- 13) D
- 14) B
- 15) B
- 16) D
- 17) A
- 18) C
- 19) C
- 20) B

SOSYAL BİLGİLER

- 1) C
- 2) D
- 3) D
- 4) B
- 5) A
- 6) B
- 7) C
- 8) C
- 9) A
- 10) A
- 11) B
- 12) A
- 13) D
- 14) B
- 15) C
- 16) B
- 17) C
- 18) A
- 19) C
- 20) C

DİN KÜLTÜRÜ VE
AHLAK BİLGİSİ

- 1) C
- 2) B
- 3) D
- 4) A
- 5) C
- 6) B
- 7) C
- 8) B
- 9) D
- 10) C
- 11) A
- 12) B
- 13) C
- 14) B
- 15) B
- 16) D
- 17) B
- 18) D
- 19) A
- 20) B

İNGİLİZCE

- 1) B
- 2) D
- 3) D
- 4) D
- 5) C
- 6) D
- 7) A
- 8) C
- 9) B
- 10) D
- 11) A
- 12) D
- 13) A
- 14) C
- 15) C
- 16) C
- 17) D
- 18) D
- 19) C
- 20) D

EMEĞİ GEÇEN ÖĞRETMENLERİMİZ

SIİRT MİLLİ EĞİTİM AR-GE BİRİMİ

MURAT EKİNCİ

Koordinatör Okul Müdürü

KÜBRA SARAN

Bilişim Teknolojileri Öğretmeni

KÜBRA AKMAN
Türkçe Öğretmeni

FİLİZ YILMAZ DEMİRCİ
Matematik Öğretmeni

MEHTAP KAŞ
Fen Bilimleri Öğretmeni

AGİT DÜNDAR
Sosyal Bilgiler Öğretmeni

FERHAT AĞRAK
**Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Öğretmeni**

TUBA DELEK
İngilizce Öğretmeni